

Časování sloves

(La conjugaison des verbes)

Francouzská slovesa se dělí na **tři třídy pravidelných sloves** a na **skupinu sloves nepravidelných**.

3 třídy slovesné
+
nepravidelná
slovesa

Pravidelná slovesa

1. třída slovesa končící na -er (parler)	2. třída slovesa končící na -ir (finir)	3. třída slovesa končící na -re (répondre)
je parle	je finis	je réponds
tu parles	tu finis	tu réponds
il/elle/on parle	il/elle/on finit	il/elle/on répond
nous parlons	nous finissons	nous répondons
vous parlez	vous finissez	vous répondez
ils/elles parlent	ils/elles finissent	ils/elles répondent

Několik dalších příkladů pravidelných sloves.

1. třída		2. třída		3. třída	
trouver	(najít)	choisir	(vybrat)	vendre	(prodat)
travailler	(pracovat)	réfléchir	(přemýšlet)	rendre	(vrátit)
proposer	(navrhnout)	agir	(jednat)	correspondre	(odpovídat)
remarquer	(povšimnout)	grandir	(zvětšit)	confondre	(zaměnit)
fonctionner	(fungovat)	ralentir	(zpomalit)	corrompre	(korumpovat)
organiser	(organizovat)	réunir	(shromáždit)	interrompre	(přerušit)
réserver	(rezervovat)	réussir	(uspět)	défendre	(bránit)
présenter	(představit)	élargir	(rozšířit)	dépendre	(záviset)
préparer	(připravit)	enrichir	(obohatit)	étendre	(rozšířit, sahat)
tester	(testovat)	envahir	(vniknout, zaplavit)	perdre	(ztratit)
créer	(vytvořit)	vieillir	(stárnout)	prétendre	(tvrdit)
échanger	(vyměnit)	établir	(zřídit, vytvořit)	répandre	(rozšířit)
exprimer	(vyjádřit)	faiblir	(slábnout)		
discuter	(diskutovat)	investir	(investovat)		
spéculer	(spekulovat)	garantir	(garantovat)		
financer	(financovat)	fournir	(dodat)		

U některých pravidelných sloves musíme myslet na určité zvláštnosti. Například u sloves typu *lancer* a *voyager*, kde v osobě *nous* přidáváme tzv. *cédille*

nous lan~~ç~~ons

nebo vkládáme *e*

nous voyage~~e~~ons,

aby byla zachována výslovnost hlásek základu slovesa jako v infinitivu.

Slovesa typu *acheter* mění v některých osobách zavřené *e* na *e* otevřené, slovesa typu *appeler* zdvojují *-l-* a slovesa typu *employer* mění tvrdé *y* na měkké.

acheter – j'ach~~e~~te, tu ach~~e~~tes, il ach~~e~~te, ils ach~~e~~tent

appeler – j'appel~~l~~e, tu appel~~l~~es, il appel~~l~~e, ils appel~~l~~ent

envoyer – j'envo~~i~~e, tu envo~~i~~es, il envo~~i~~e, ils envo~~i~~ent (slovesa typu *payer* – dvojí pravopis: je paie/je paye)

Pro snadnější zapamatování osob, ve kterých k těmto změnám dochází, se používá tzv. systém bota.

jeter

je jette	nous jetons
tu jettes	vous jetez
il jette	ils jettent

Systém bota, který zde máme graficky znázorněný, zahrnuje všechny osoby jednotného čísla a 3. osobu čísla množného. V těchto osobách dochází u výše uvedených sloves ke změnám v základu, 1. a 2. osoba množného čísla si ponechává stejný základ jako v infinitivu.

Nepravidelná slovesa

I když by se mohlo zdát, že každé nepravidelné sloveso má své zvláštní časování, opak je pravdou. Nepravidelná slovesa bychom si mohli rozčlenit do podskupin, které vykazují jisté podobnosti různého druhu.

- stejný tvar infinitivu jako u pravidelných sloves, ale nepravidelné časování
aller (je vais, tu vas, il va, nous allons, vous allez, ils vont)
offrir (j'offre, tu offres, il offre, nous offrons, vous offrez, ils offrent)
servir (je sers, tu sers, il sert, nous servons, vous servez, ils servent)
connaître (je connais, tu connais, il connaît, nous connaissons, vous connaissez, ils connaissent)
joindre (je joins, tu joins, il joint, nous joignons, vous joignez, ils joignent)

- nepravidelná slovesa s pravidelným časováním v přít. čase podle určité třídy
ouvrir, offrir – v přít. čase jako 1. třída slovesná

- skupiny nepravidelných sloves se stejným typem časování
prendre a složeniny (apprendre, comprendre, surprendre, entreprendre,...)
je prends nous prenons P.C. j'ai pris
tu prends vous prenez F.S. je prendrai
il prend ils prennent Subj. que je prenne, que nous prenions

- **tenir, venir** a složeniny (convenir, retenir,...)
je tiens nous tenons P.C. j'ai tenu/je suis venu
tu tiens vous tenez F.S. je tiendrai
il tient ils tiennent Subj. que je tienne, que nous tenions

- **ouvrir, offrir** a složeniny
j'ouvre nous ouvrons P.C. j'ai ouvert
tu ouvres vous ouvrez F.S. j'ouvrirai
il ouvre ils ouvrent Subj. que j'ouvre

servir, partir, suivre, dormir

je sers, je suis	nous servons, nous suivons	P.C. j'ai servi, j'ai suivi
tu sers, tu suis	vous servez, vous suivez	F.S. je servirai, je suivrai
il sert, il suit	ils servent, ils suivent	Subj. que je serve, que je suive

connaître a složeniny a podobná slovesa (reconnaître, (dis)paraître,...)

je connais	nous connaissons	P.C. j'ai connu
tu connais	vous connaissez	F.S. je connaîtrai
il connaît	ils connaissent	Subj. que je connaisse

slovesa jako joindre, peindre, craindre

je joins	nous joignons	P.C. j'ai joint
tu joins	vous joignez	F.S. je joindrai
il joint	ils joignent	Subj. que je joigne

mettre a složeniny (admettre, compromettre, transmettre, promettre, permettre,...)

je mets	nous mettons	P.C. j'ai mis
tu mets	vous mettez	F.S. je mettrai
il met	ils mettent	Subj. que je mette

construire, traduire a složeniny

je construis	nous construisons	P.C. j'ai construit
tu construis	vous construisez	F.S. je construirai
il construit	ils construisent	Subj. que je construisse

voir, croire a složeniny

je vois	nous voyons	P.C. j'ai vu
tu vois	vous voyez	F.S. je verrai
il voit	ils voient	Subj. que je voie, que nous voyions

cueillir a složeniny (accueillir, recueillir,...)

je cueille	nous cueillons	P.C. j'ai cueilli
tu cueilles	vous cueillez	F.S. je cueillerai
il cueille	ils cueillent	Subj. que je cueille

Zapamatujte si, že všechna francouzská slovesa mají v osobě *vous* koncovku **-ez** (čteme e), kromě tří: **être, faire a dire**, které mají **-es** (tuto koncovku nevyslovujeme):

vous **êtes**
vous **faites**
vous **dites**

Kompletní časování sloves, nejen nepravidelných, můžete najít na různých internetových stránkách, např. <http://conjugaison.lemonde.fr/conjugaison/> nebo <http://leconjugueur.lefigaro.fr/>.